

Антон Павлович Чехов

Ловец

Знойно и душно пладне. По небето ни облаче... Изгорялата от слънцето трева гледа унило и безнадежно: и да завали дъжд, тя вече не ще се раззелени... Гората глъхне мълчалива, неподвижна, сякаш се визира някъде с върхарите си или чака нещо.

По края на сечището, равномерно поклащайки снага, лениво тътри крака висок, около четиридесетгодишен мъж с тесни рамене, с червена риза, закърпени господарски панталони и големи ботуши. Върви по пътя. Вдясно се зеленее сечището, вляво чак до хоризонта се разстила златисто море от зряла ръж... Той е зачервен и потен. На хубавата му, светлоруса глава се кипри бяло каскетче с права жокейска козирка, очевидно подарък от някой господарски син, проявил неочаквана щедрост. През рамото му е праметната ловджийска чанта, в която лежи свит на топка мъжки тетрев. Мъжът държи в ръцете си двуцевка със запънати петлета и следи с примижали очи старото си, мършаво куче, което тича напред и души шубрака. Наоколо е тихо, нито звук... Всичко живо се е изпокрило от жегата.

– Егор Власич! – чува ненадейно ловецът тих глас. Той трепва, оглежда се и свива вежди. До него, сякаш изникнала от земята, стои бледалика жена на около тридесет години, със сърп в ръка. Тя занича да види лицето му и се усмихва свенливо.

– А, ти ли си, Пелагея! – казва ловецът, като се спира и полека дръпва петлетата. – Хм!... Че какво търсиш тук?

– Тъдява работят жени от наше село, па и аз с тях... Главила съм се работничка. Егор Власич.

– Тъй... – смънква Егор Власич и бавно тръгва по-нататък.

Пелагея го следва. Изминават мълчаливо двадесетина крачки.

– Отдавна вече не съм ви срещала, Егор Власич... – казва тя и нежно гледа движещите се рамене и плешки на ловеца. – Откак идвахте на Великден в нашата къща да пиете вода, оттогаз не сме ви и виждали... На Великден дойдохте за малко, пък и то бозна как ... пиян... Посгълчахте ме, набихте ме и си отидохте... А аз чаках, чаках... очите си изгледах да ви чакам... Ех, Егор Власич, Егор Власич! Баре веднъж да бяхте наминали!

– Та какво да правя при тебе?

– Бе то се знай, няма какво да правите, но ей тъй... все пак къща е... Да видите едно-друго... Вие сте стопанинът... Я гледай, тетерка сте ударили, Егор Власич! Ама да бяхте седнали, да отпочинете...

Докато говори всичко това, Пелагея се смее като смахната и гледа нагоре, в лицето на Егор... Лицето ѝ просто грее от щастие...

– Да поседна? Бива... – казва с равнодушен тон Егор и избира местенце между два неотсечени смърча. – Ами ти защо стоиш? Седни и ти!

Пелагея сяда малко по-встрани на припек и засрамена от радостта си, закрива с длан усмихнатата си уста. Една-две минути минават в мълчание.

– Баре веднъжка да бяхте наминали – тихо казва Пелагея.

– За какво? – въздъхва Егор, като си сваля каскетчето и избърсва с ръкав червеното си чело. – Няма никаква нужда. Да се отбия за час-два – просто губене на време, само ще те объркам, а да живея постоянно на село – стяга ми се душата... Сама знаеш, аз съм разгален човек... Трябва и креват да имам, и хубав чай, и деликатни разговори... всички степени да имам, а при тебе там на село – сиромашия, пушилка... И ден не мога изкара. Ако, да речем, излезеше такваз заповед – непременно да живея при тебе, тогаз или къщата бих изгорил, или бих посегнал на себе си. От малък съм си такъв гален, няма какво.

– Сега де живеете?

– У помешчика Дмитрий Иванич, като ловец. Доставям дивеч за трапезата му, но повече тъй... за удоволствие ме държи.

– Не ви е сериозна вашата работа, Егор Власич... За хората туй е забавление, а за вас то май като че е занаят... същинско препитание...

– Не разбираш ти, глупачке – казва Егор, мечтателно загледан в небето. – Никогаж не си разбирала и довеки няма да разбереш що за човек съм аз... За тебе съм шурав, загубен човек, а пък който разбира, за него съм най-добрият стрелец в цялата околия. Господата чувствуват това и дори ме писаха в списанието. Нито един човек не може да се мери с мене по ловната част... Пък дето съм се отвърнал от вашия селски занаят, туй не е от глезотия, не е от гордост. От най-ранно детство, знаеш, освен пушката и кучетата никакво занимание не съм имал. Пушката ми вземат, аз въдица грабна, въдицата ми вземат – с ръце ловя. Е, и прекупвач на коне съм бил, панаирите обикалях, когато ми се намираха пари, а сама знаеш, че щом някой селянин се пише ловджия или търговец на коне – сбогом, рало. Влезе ли в човека волен дух, с нищо не можеш го изчопли. Също тъй, ако някой господин се захване с ахтьорство или с някои други художества, от него нито чиновник, нито помешчик няма да стане. Ти си жена, не разбираш, а това трябва да се разбира.

– Разбирам аз, Егор Власич.

– Значи, не разбираш, щом се тъкмиш да плачеш...

– Аз... аз не плача... – казва Пелагея и се извърща. – Грехота е, Егор Власич! Баре един ден да бяхте поживели с мене, сирота. Вече

дванайсет години, откак съм се оженила за вас, а... а помежду нас нито веднъж не е имало любов!... Аз... аз не плача...

– Любов... – мънка Егор, като се почесва по ръката. – Никаква любов не може да има. Само дето се вика, че сме мъж и жена, а белки е тъй? Аз съм за тебе чешит, ти си за мене проста селянка, несхватлива. Белки сме си прилика? Аз съм свободен, разгален, гуляйджия, а ти си работница, цървулана, в мръсотия живееш, крак не подгъваш. За себе си аз смятам, че по ловната част съм първенец, а ти се отнасяш към мене със съжаление... Каква ти прилика тук?

– Ама нали сме венчани, Егор Власич! – изхълцва Пелагея.

– Не сме доброволно венчани... Белки забрави? На граф Сергей Павлич да благодариш... и на себе си. Графът от завист, че стрелям по-добре от него, цял месец ме напива с ракия, а пияния не само ще го венчеш, ами и в друга вяра може да го обърнеш. И за отмъщение взе, че ме ожени пиан за тебе... Ловец за говедарка! Ти си видяла, че съм пиан, защо се омъжи? Зер не си крепостна, можеше да се опреш! То, не ще и дума, за говедарката е късмет да вземе ловец, ама нали трябва да се мисли. И на сега – мъчи се, плачи. За графа е било забавление, а ти плачи... блъскай глава в стената...

Настъпва мълчание. Над сечището прелитат три диви патици. Егор ги гледа и ги изпраща с очи, докато те, превърнати в три едва видими точки, се спускат далеч оттатък гората.

– С какво се прехранваш? – пита той, като премества поглед от патиците към Пелагея.

– Сегинка ходя на работа, а зимата вземам детенце от възпитателния дом и го храня с цицка. Дават по рубла и половина месечно.

– Тъй...

Пак мълчание. Откъм пожънатата нива долита тиха песен, която секва в самото начало. Горещо е за песни...

– Разправят, че на Акулина сте направили нова къща – казва Пелагея.

Егор мълчи.

– Значи, тя ви е по сърце...

– Че такъв ти бил късметът, орис! – казва ловецът и се протяга. – Търпи, сиротино. Ама обаче сбогом, разбъбрах се... Надвечер трябва да стигна във Волтово.

Егор се изправя, протяга се и мята пушката през рамо. Пелагея става.

– А кога пак ще дойдете на село? – пита тя тихо.

– Няма защо. Трезвен никогаж не ще дойда, пък ако съм пиян, ти изгода няма да имаш. Озлобявам се, когато съм пиян... Сбогом!

– Сбогом ви, Егор Власич...

Егор слага каскета на тила си и като повиква кучето, продължава пътя си. Пелагея стои неподвижна и гледа подире му... Тя вижда неговите движещи се плешки, юнашкия му тил, ленивия му, нехаен вървеж и очите ѝ се изпълват с тъга и нежна ласка... Погледът ѝ се плъзва по сухата, висока снага на стопанина ѝ и го милва, гали... Той сякаш усеща този поглед, спира се и се обръща. Мълчи, ала по лицето му, по придигнатите му рамене Пелагея вижда, че иска да ѝ каже нещо. Тя плахо пристъпва към него и го гледа с молещи очи.

– На! – казва той и извъръща глава.

Дава ѝ окъсана рубла и бързо се отдалечава.

– Сбогом ви, Егор Власич! – казва тя, машинално взела рублата.

Той върви по дългия, прав като опънат ремък път... Тя, бледа, неподвижна като статуя, стои и лови с очи всяка негова крачка. Но ето, червеният цвят на ризата му се слива с тъмната багра на панталоните, крачките му не се виждат, кучето не се различава от ботушите. Вижда се само каскетчето, ала... ненадейно Егор рязко свива надясно в сечището и каскетчето изчезва в зеленината.

– Сбогом ви, Егор Власич! – шепне Пелагея и се повдига на пръсти, та поне още веднъж да зърне бялото каскетче.

1885

КРАЙ

© Катя Койчева, превод от руски

Антон Павлович Чехов
, 1885

Източник: <http://bezmonitor.com>

Сканиране: Тони

Антон П. Чехов, Разкази 1880–1886, Народна култура 1969

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/1996>]